

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 12 หรือ 4 นโยบายสำคัญ “รวมพลังชุมชนต้านมะเร็ง-การจัดการเชิงระบบสู่ประเทศไทยอย่างสมดุล โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง-วิถีเพศภาวะ : เสริมพลังสุขภาพครอบครัว-มาตรการทำสังคมไทยไร้เรไยหิน” พร้อมโชว์ความสำเร็จจากการขับเคลื่อนมติสมัชชาฯ ภายใต้แนวคิด “ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง...สู่การพัฒนาสังคมสุขภาพะ” โดยงานจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 18-20 ธันวาคมนี้ ที่ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

นพ.กิจจา เรื่องไทย ประธาน สช. สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า “สมัชชาสุขภาพแห่งชาติเป็นพื้นที่กลางที่เปิดให้ทุกภาคส่วนมาร่วมกันพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพแบบมีส่วนร่วม โดยคำว่า “สุขภาพ” ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 ครอบคลุมทั้งสุขภาพทางกาย ใจ สังคม และปัญญา สำหรับปีนี้ คจ.สช. เห็นร่วมกันที่จะกำหนดแนวคิดหลักการจัดการงานคือ “ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง...สู่การพัฒนาสังคมสุขภาพะ” เพราะในปัจจุบันสังคมไทยและสังคมโลกกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงทุกมิติ หรือที่เรียกว่า Disruption ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการพัฒนาสิ่งใหม่จากโอกาสใหม่ๆ ไม่ใช่แค่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

นพ.กิจจา เรื่องไทย

จากสิ่งเดิม (Transform) สช. จึงอยากสื่อสารกับสังคมว่า ระบบสุขภาพไทยที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทุกภาคส่วน จึงต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตการทำงานเพื่อร่วมกันเตรียมรับมือความเปลี่ยนแปลง ทั้งสังคมสูงอายุ ความแตกต่างทั้งวิถีชีวิต วิถีคิดระหว่างกลุ่มวัย (Generation) เทคโนโลยี จนถึงการประกอบอาชีพและการใช้ชีวิตประจำวัน

โดยระเบียบวาระการประชุมที่สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ว่าด้วย 1. ทบทวนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มาตรการทำให้สังคมไทยไร้เรไยหิน เพราะเรไยหินทุกชนิดเป็นสารก่อมะเร็งที่มีผลต่อสุขภาพทั้งกับคนที่ทำงานสัมผัสเรไยหินโดยตรงและประชาชนทั่วไป ซึ่งในการประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 3 พ.ศ.2553 ได้มีมติเรื่อง “มาตรการทำให้สังคมไทยไร้เรไยหิน” ซึ่งต่อมากองรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ.2554 เห็นชอบให้ดำเนินการตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

2. วิถีเพศภาวะ : เสริมพลังสุขภาพครอบครัว ปัญหาการยึดติดวิถีเพศภาวะดั้งเดิมอันส่งผลให้ทั้งเพศหญิง เพศชาย และผู้หลากหลายทางเพศมีปัญหาด้านสุขภาพกาย ใจ จิตใจ ส่งผลต่อสุขภาพครอบครัว รวมถึงความสูญเสียด้านเศรษฐกิจ นำมาสู่การเสนอประเด็นวิถีเพศภาวะ : เสริมพลังสุขภาพครอบครัว เข้าเป็นหนึ่งใน

มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในปีที่ 3. การจัดการเชิงระบบสู่ประเทศใช้ยาอย่างสมเหตุผล โดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง การใช้ยาไม่สมเหตุผลเป็นปัญหาสำคัญทั้งระดับโลกและระดับประเทศไทย โดยพบปัญหาการบริโภคยาอย่างไม่เหมาะสม เช่น การใช้ยาโดยไม่จำเป็น ใช้ยาตามการโฆษณาจากสื่อ ในทุกระดับ ทั้งในสถานพยาบาลภาครัฐและเอกชน รวมถึงพบการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูงในชุมชน เช่น ยาต้านจุลชีพ ยาสเตียรอยด์ ยาชุด เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องดำเนินการทั้งระบบโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาของชุมชนเอง เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายการใช้ยาในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

และ 4. รวมพลังชุมชนต้านมะเร็ง “มะเร็ง” เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ของคนไทย 20 ปีซ้อน ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลต่อการเกิดโรคร้ายใหญ่เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงการขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจร่างกายเพื่อค้นหาและเริ่มตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ขณะที่ “การป้องกัน” เช่น การรักษาสุขภาพและการตรวจคัดกรองซึ่งเป็นเป้าหมายหลักที่ต้องเร่งดำเนินการกลับเป็นจริงได้ยาก เพราะประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก รวมถึงยังไม่รู้เท่าทันสื่อที่เข้าถึงประชาชนอย่างมากโดยเฉพาะทางสังคมออนไลน์ ดังนั้นชุมชนจึงต้องมีบทบาทและส่วนร่วมรวมพลังกันเพื่อต้านมะเร็ง

นพ.ประทีป ธนกิจเจริญ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กล่าวว่า “ตลอดระยะเวลา 12 ปีของการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ถือได้ว่าเรามีบทบาทสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศไทย กระบวนการสมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้รับการยอมรับว่าเป็นหนึ่งในต้นแบบกระบวนการมีส่วนร่วมทางนโยบาย แม้แต่องค์การอนามัยโลกก็ยอมรับว่าสมัชชาสุขภาพเป็นเครื่องมือในการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน เน้นการเสริมศักยภาพของประชาชนและสร้างจิตสำนึกแห่งความเป็นพลเมือง สอดคล้องกับแนวคิดสากลว่าด้วยทฤษฎีนโยบายห่วงใยสุขภาพ หรือ Health in All Policies”

